

και θάν τούς ἄφινε νάν τὸ ροκανίζουνε· κ' ἔτσι καὶ τὴ δουλειά του θάκανε ἀνετώτερα καὶ Μεσίας θάμενε γιὰ πάντα,

★

ΕΝΩ σήμερα.....

Διαβάστε τὸ «Χρόνο», διαβάστε τὶς «Ἀθῆναι» καὶ θὰ φριξέτε !

Ποτὲ ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔπεσε σὲ χέρια τόσο τυραννικά καὶ τόσο ληστρικά. Ποτὲ τὸ ἔθνος δὲν κακοδαιμόνισε τόσο. Ποτὲ ἡ «δόλια πατρίς» τόσο δὲν ξευτελίστηκε !

Ὁ Θεοτόκης ; Ὁ Πάλλης ; Ὁ Μαυρομυχάλης ; Ἄχ, μὴν τοὺς θυμώσατε, μὴν τοὺς ἀναφέρντε καὶ ραγίζεται ἡ καρδιά μας ! Αὐτοὶ περιστεράκια εἰντούσαν μπροστὰ στὸ σημερινὸ τὸν κόρακα ! Αὐτοὶ ἀγαπούσανε τὴν πατρίδα, αὐτοὶ πονούσανε γιὰ τὰ δεινὰ της, αὐτοὶ πασχίζανε γιὰ τὸ καλὸ της !... Ὁ Βενιζέλος !... Ὡ, αὐτὸς βούλιαξε τὸν «Ἀβέρωφ» χτές, θὰ βουλιάξει καὶ τὸ ἔθνος αὔριο, θὰ μᾶς βουλιάξει ὅλους μας μιά μέρα !...

★

ΖΥΓΩΝΕΙ χρόνος πού στὸ «Νουμᾶ» δημοσιεύτηκε ἓνα ἄρθρο πολυσέλιδο («Νουμᾶς» ἀριθ. 402, 22 τοῦ Τρυγητῆ 1910, σελίδα 49) μὲ τὸν τίτλο «Ἀντὶς ἐπινίκια». Τὸ ἄρθρο αὐτὸ τέλιωνε ἔτσι : ... «Οἱ σουπιές δὲν ἀπολείψανε ἀπὸ τὸν τόπο μας. Ἴσως μάλιστα καὶ νὰ πλήθηναν. Καὶ οἱ σουπιές αὐτές θὰ μαζωχτοῦνε τριγύρω του, πρόθυμες νάν τοῦ προσφέρουν τὴ δούλεψή τους, πρόθυμες νάν τοῦ δημιουργήσουν τὴν ἀπαραίτητη κλίμα. Μὰ ὁ περήφανος Κρητικὸς ἔχει χρέος νάν τὰ κλωστήσει μακριὰ του αὐτὰ τὰ σιχαμερὰ μαλάκια, ἔχει χρέος νὰ βαδίσει ἴσια στὸ μέγαλο του τὸ σκοπὸ».

Κεριακὴ πρωτὶ. Ὁ Βενιζέλος στὸ ξενοδοχεῖο του μὲ τὸ «Νουμᾶ» στὰ χέρια, τριγυρισμένος ἀπὸ τὸν Πῶπ καὶ ἀπὸ μερικὲς ἄλλες παρόμοιες σουπιές. Ὁ Βενιζέλος διαβάζει τὸ ἄρθρο μεγαλόφωνα. Ἐπειτα γυρίζει καὶ λέει τοῦ Πῶπ :

— Σὰ σωστὰ νάν τὰ λέει ὁ «Νουμᾶς».

Ὁ Πῶπ τσιμουδιά. Καὶ οἱ ἄλλοι τὸ ἴδιο.

Ἔτσι μᾶς τὰ δηγήθηκε τὰ πράματα τότες : Γρανίτσας. Καὶ μᾶς πρόστεσε καὶ τοῦτο :

— Μὲ τὸν τρόπο ποὺ μίλησε ὁ Βενιζέλος ἔδειξε πῶς ἀργίγησε νυν τὶς μωρίζεται τὶς σουπιές.

Τί τῷφελος ὁμως ; Μυρίστηκε μερικὲς σουπιές. Ὅχι ὅλες. Μείνανε πάντα ἀρκετὲς νάν τονὲ σπρώξουνε στὰ κακὰ πού τονὲ σπρώξανε.

★

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ἰσολογισμὸς τῆς «Λαϊκῆς Τράπεζας» μᾶς ἔδειξε πόσο καταπληχτικὰ προόδωσε τὸ εὐεργετικῶτα αὐτὸ κατὰστημα. Ὅλου μιλάνε οἱ ἀριθμοί, τὰ λόγια περισσεύουνε. Καὶ οἱ ἀριθμοὶ μᾶς λένε πῶς τὰ κέρδη της, τὴν πρώτη ἐξαμηνία τοῦ 1911, φτάσανε σὲ 37½ χιλιάδες, 70 χιλ. περισσότερα ἀπὸ τὰ περσινά. Οἱ κατάθεσες 9 1)₂ ἑκατομ. 2 ἑκατομ. περισσότερες ἀπὸ τὶς περσινές· καὶ τὸ ταμειυτήριό πέρασε τὰ 5 ἑκατομ.

Κι ὅλα αὐτὰ τὰ θάματα τὰ χροιστάει ἡ Τράπεζα στὴ φωτισμένη διεύθυνση τοῦ κ. Δ. Λορέδου.

★

ΠΑΡΑΙΤΛΘΗΚΕ ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Στράτος. Καμιά συγκίνηση. Μόνο πού ἄργησε κάπως νὰ παραιτη-

θεῖ. Θὰ φύγει, λέν οἱ ἐφημερίδες, καὶ ἀπὸ τὸ κόμμα τοῦ Βενιζέλου. Καὶ γι' αὐτὸ καμιά συγκίνηση. Ὁ κ. Στράτος μᾶς ἔχει συνηθίσει νὰ φύγει ἀπὸ τὰ κόμματα. Κ' ἐπειδὴ ἔχει φύγει πιά ἀπ' ὅλα τὰ κόμματα κ' ἐπειδὴ πιά ὅλοι τὸ ξέρουμε πῶς μιά καὶ φύγει ἀπὸ ἓνα κόμμα δὲν ξαναγυρίζει σ' αὐτὸ, ἓνα μόνο τοῦ ἀπομένει. Νὰ κάμει ἓνα κόμμα δικό του, προσωπικὸ καὶ μονοπρόσωπο, μὲ τὸ Στράτο ἀρχηγὸ καὶ μοναδικὸ ὁπαδό, γιὰ νὰ φύγει μιά μέρα καὶ αὐτὸ καὶ νὰ συχάσουμε.

ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΓΜΑ

(Γιὰ σένα χρυσή μου ξανθή)

Τάχα νὰ μπορέσω σήμερα, χρυσή μου ξανθή, νὰ σοῦ χαρίσω ὅλο τὸ χνούδι τοῦ μυαλοῦ μου καὶ τῆς καρδιάς μου τὴν ὁμορφιά ; Τάχα θὰ μπορέσω νὰ σὲ ποτίσω μὲ τῆς ἀθανασίας τὸ ἀειπάρθενο νερό, ποῦ νὰ μιλῇ μιά μέρα γιὰ σένα καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη μας τὴν παναιώνια καὶ παντοτινὴ ἢ ἀθάνατη τῶν ἀνθρώπων μιὰ καὶ τὸ ἄσβεστο τῶν αἰώνων πνεῦμα ;...

Ναί, ναι θὰ τὸ πετύχω, γιατί ἡ ἀγάπη σου ἡ παρθενική, μὲ τὸ μαγικὸ σου τὸ ματοθώρημα θὰ μὲ δυναμιώσουν νὰ ψάλλω τὸ τραγούδι τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς καλῆς σου καρδιάς, μικρὴ μου ξανθή.

Καλὴ σου μέρα, χρυσή μου ξανθή, γλυκοχαράζει ἡ αὐγούλα, καὶ ἀρχίζει νὰ ροδίῃ στὴν ἀνατολὴ ἡ ποθητὴ χαρὰνγὴ, σὰν τὸ χεῖλάκι σου τὸ φλογερό, ἐνῶ ὁ ἥλιος σιγά, σιγά προβάλλει, σὰν ἡ ἀθῶα σου, ἡ ἀγγελικὴ μορφή στὸ πρωτοθώρημα, καλὴ μου ξανθή.

Ἄστρο δὲ φαίνεται πουθενὰ τώρα στὸν οὐρανό, γιατί σὺ τὸ κοσμικὸ ἄστρο, τὸ ἄστρο τῆς ἀγάπης μου, φεγγοβολεῖς καὶ λάμπεις μὲ πόθο μυστικὸ στὰ βάθη τῆς καρδιάς μου, χρυσή μου ξανθή.

Ἡ θάλασσα τώρα λευκόχρυση καὶ ροδαλὴ πότε χαμογελάει καὶ πότε σκυθρωπάει, σὰν τὸ χαμόγελό σου τὸ παιγνιδιάρικο μὰ καὶ ντροπαλό, καλὴ μου ξανθή.

Στὸ πέλαγο μέσα βουτηχτὴς ἐγίνηκα, καὶ βούτησα καὶ σοῦβρηκα τὸ πλιὸ μαῦρο μαργαριτάρι τῆς ἀγάπης, ποῦ σήμερα σοῦ χαρίζω, ὁμορφὴ μου ξανθή.

Πέρα στὰ δάση καὶ στοὺς κάμπους ἄρχισε τὸ μελωδικὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, τὸ παναιώνιο χαιρέτημα τῆς ἀξέγνοιαστης χαρᾶς καὶ ἀγάπης, ποῦ σὺ ὀλημερὶς μοῦ χαρίζεις μὲ τὰ λογάκια καὶ μὲ τὰ παρθενικά φιλιὰ σου, γλυκεῖά μου ξανθή.

Ἀποναρκωμένη ἡ γῆς ἀπὸ τὸ βαθὺ σκοτάδι τῆς νύχτας ἀρχίζει τώρα καὶ σκορπάει στὴν ἀνθρωπότη ὅλες τὶς χάρες καὶ ὅλα τὰ δῶρα της, ποῦ σὺ μικρὴ μου ξανθή, ὅλα, ὅλα τὰχεις περισσὰ καὶ γι' αὐτὸ σὲ κράζουν Πανδώρα.

Καὶ τώρα τὰ δόδροσσι λουλούδια μὲ τὴ ζέστα τοῦ ἡλίου καὶ μὲ τὸ φύσημα τοῦ ἀγέρα κουνιόνται, σκύβουν καὶ καλημερίζονται, σκορπίζοντας τὸ ἕνα στὸ ἄλλο ἄπειρα μύρα κ' εὐωδιές, σὺν τὸ λουλούδι τῆς δημοφιλῆς σου, καὶ σὺν τὸ κεφαλῶν σου, ὅτι τὸ γέρνεις στὴν ἀγκυλιά μου, γιὰ νὰ μοῦ μολογήσης λόγια μυστικά τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς μας, μικρή μου ξανθή.

Νά, τώρα φαίνεται νὰ προβάλλει καὶ νὰ λάμπη ὁ ἡλῖος σὺν καὶ σένα, ποὺ λάμπεις καὶ ἀστράφτεις, στὸ σπιτάκι σου μὲ τὴν ἐργασία σου καὶ τὸ νοικοκυριό σου, καλή μου ξανθή.

Τρεχούμενα σύγνεφα, συγνεφάκια πότε σκεπάζουν καὶ σκοτιδιάζουν τὸν ἥλιο καὶ πότε σκορπίζονται ὁλόλευκα στὸ γαλάζιο οὐρανό, σημάδια τοῦ πόνου καὶ τῆς λύπης, τοῦ δάκρυου, τοῦ γέλιου καὶ τῆς χαρᾶς τῆς ἀνθρώπινης, τῆς δικῆς σου τύχης, χρυσή μου ξανθή.

Καὶ τώρα κάθε καλὴ μητέρα παιδεύεται, καμαρώνει καὶ χαίρεται λούζοντας καὶ χτενίζοντας τὰ παιδιά της γιὰ νὰ πάνε σχολεῖο, καθὼς ἐσύ, μικρή μου ξανθή, σὺν ἀγαθῇ μητέρα, λούζεις καὶ χτενίζεις τὸν Ἀλέξαντρό σου, τὴν Ἑλλή σου καὶ τὸ Γιωργάκη σου, ποὺ μιὰ ὥρα, εὐλογημένη ὥρα, σὰ θελήσῃ ὁ Θεὸς καὶ μεγαλώσουν τὰ παλληκάρια μας, θὰ γράψουν γιὰ Σένα, γιὰ τὴν χρυσή τους Μαμά, πλὺ δμορφότερο καὶ παθητικώτερο ποίημα ἀπὸ τὸ σημερινὸ τοῦ μπαμπᾶ τους.

(*Ἀπὸ τὰ περὶ ποιήματά μου*)

Κέρκυρα

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΕΡΓΑΤΗΣ - ΓΕΩΡΓΟΣ .

Μ' αὐτὸ τὸν τίτλο ἄρχισε νὰ βγαίνει στὸ Βόλο δύο φορές τὴ βδομάδα, ἓνα γεναῖο δημοσιογραφικὸ φύλλο, ἀπὸ τὰ Ἑργατικά Κέντρα τοῦ Βόλου καὶ τῆς Λάρισας. Ἐρχεται σὰ μιὰ συνέχεια τοῦ «Ἐργάτη» ποὺ εἶχε σκορπίσει τόσο φῶς στὴν τυφλὴ ψυχὴ ἰδεολογία τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, ποὺ εἶχε κινήσει τὰ λιμνιασμένα νερά τῆς θανατερῆς ὑπομονητικότητας τῶν προλετάρων τοῦ Βόλου καὶ ποὺ εἶχε πασάλει τὸ ξύπνημα τῆς κοιμισμένης συνειδήσεως τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ.

Ὁ σπέρτος τοῦ «Ἐργάτη» δὲ σπαταλήθηκε σὲ ἄγονη γίς. Ἀνάδωσε φύτρα πολλὰ ποὺ ὅσο γιὰ τὴν ὥρα κι' ἂ μᾶς φαίνονται ἀδύναμα, κρύβουν μέσα τους τὴν ἑρμὴ γιὰ μέστωμα καὶ γιὰ ὕψωμα, μᾶς δίνουν τὴν ἐλπίδα τοῦ βουμανιοῦ ποὺ στὸν ἴσκιό του θὰ γύρῃ μιὰ μέρα ξετελειωμένος πιά ὁ ἀγῶνας τῆς κοινωνικῆς ἀναμόρφωσης.

Οἱ ἐκμεταλλευτάδες, οἱ ἐπιτήδαιοι κ' οἱ πατριδέμποροι ποὺ ἀρίφνητοι ξετρυπώνουν σὺν τίς ἐχθρὲς κάθε ποὺ ἡ βασιλεία τους κιντινεύει, δὲ χάσανε τὴν εὐκαιρία καὶ τούτῃ τὴ φορά νὰ σηκώσουν τὴν μικρόπρεπὴ τους πόλεμο, ἐνάντια στ' ἐρμητικὸ κατέδασμα τῆς ἰδέας ποὺ ἀντιπροσωπεύει ὁ «Ἐργάτης-Γεωργός» μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ γιὰ τὴ λευτεριά τοῦ σημερινοῦ οἰκονομικοῦ καὶ πνευματικοῦ ραγιά. Ὅμως ἡ τέτοια ἀντίδραση, δειγμὰ τῆς τρανῆς δύναμης ποὺ ὁ ἀγῶνας συγκεντρώνει γύρω ἀπὸ τὴ σημαία του, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τονώσῃ τὰ γενναῖα παιδιά ποὺ τὰ κεντρώνει τὸ χρέος νὰ πολεμήσουν τὴν ἀδικία, τὴν ἀνισότητά καὶ τὴν ἐκμετάλλεψή τοῦ σημερινοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος, ποὺ μεταχειρίζεται ὅλα τὰ ὑπουλά καὶ τ' ἀκατανόμαστα μέσα γιὰ νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπεροχή του, ὑπεροχὴ στιγμιαία μὲ ἄγνωστα καθεμερνὰ δράματα, μὲ ψυχικούς ἀγρίους ἀγῶνες καὶ κρυφές θυσίες μὲ μαρτύρια καὶ βάσανα ποὺ ποτὲ δὲν ἐρχονται στὴν ἐπιφάνεια, γιὰ νὰ θανατώσουν ἔτσι περισσότερο καὶ γιὰ νὰ πνίξουν στὸ αἷμα ὅχι μόνο τῆς ζωῆς τῆς χαρᾶς, μὰ καὶ τὸ δικαίωμα ποὺ ἔχει σ' αὐτὴ κάθε πλάσμα ποὺ δὲν ἔτυχε νὰ γεννηθῇ προνομιοῦχο ἀπὸ τίς σημερινὲς κοινωνικὲς συνθήκες, κι ὅχι ἀπὸ τὴ φύση τὴν ἰδίαν.

Ὁ κοινωνικὸς ἀγῶνας στὴ Θεσσαλία ἄρχισε νὰ ἔχῃ τὴν ἱστορίαν του Ὁ ἀγέρας τῆς λευτεριᾶς δὲν μπορούσε παρὰ νὰ μᾶς ἔρθῃ ἀπὸ κει, ὅπου τὸ κάμα τῆς σκληρᾶς ζεμάτισε μὲ τίς ἀπανθρωπιές του τὴν καρδιά ἐνὸς λαοῦ. Στὰ σημερινὰ χρόνια εἶναι μιὰ κρυφὴ χαρὰ γιὰ τὸν τόπο μας τὸ ξύπνημα τέτοιας λεύτερης συνειδήσεως, ἀληθινὰ λεύτερης, ποὺ δὲ φοβᾶται ὅσοτερά ἀπὸ τὸν μπουσμπουζούκο πόλεμο ποὺ ἔγινε μέσα στὴν Ἑλλάδα στὴ γλώσσα μας τὴ δημοτικὴ ἀπὸ τὴν τρομοκρατία καὶ τὴν ἀστοκρατία νὰ στήσῃ μιὰ ἀπὸ τίς κορώνες του καὶ τὰ θαρρετὰ λόγια τοῦ Ψυχάρη:

«Ἐνας λαὸς ὑψώνεται σὰ μάθη νὰ μὴ φοδᾶται τὴν ἀλήθειαν».

Ἐλπίζουμε πῶς μὲ τὸν καιρὸ θὰ ξετυλιχθῇ ὁ «Ἐργάτης-Γεωργός» σὲ φημερίδα πρώτης γραμμῆς, γραμμένη δόλκαρη στὴν ἀληθινὴ μας, τὴν παρθενικὴ καὶ καθάρια μᾶς δημοτικὴ γλώσσα, πατώντας ἔτσι καὶ τὸ πνευματικὸ σκοτάδι ποὺ ἓνα Κράτος ἀνάξιο τοῦ προορισμοῦ του, πασχίζει νὰ ἐκπλῶνῃ στὸ λαό του γιὰ τρανὸ παράδειγμα τῆς φριχτῆς βαρβαροσύνης του.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ